

nieuwsbrief

V V W voor behoud en bevordering van de recreatiemogelijkheden en leefbaarheid in Wassenaar

BESTE VRIENDEN VAN WASSENAAR,

ALMELO AAN ZEE?

Het laatste klimaatrapport schetst weer een somberder beeld over de zeespiegelstijging dan het vorige. Zes meter stijging is niet ondenkbaar. Na Amersfoort aan zee komt nu Almelo aan zee in beeld. Gelukkig hebben we nog tijd om het tij te keren. Zo is het ook mogelijk dat we gewoon achter de duinen kunnen blijven wonen. Minder CO₂, minder CH₄, minder lachgas. Alles om de opwarming kleiner te maken zodat de zeespiegel de komende honderd jaar niet meer dan een halve meter stijft. Ook dat is mogelijk. Dan kunnen we gewoon in Wassenaar blijven wonen. Grote uitdagingen dus. Tegelijk hebben we in

ons dorp nog veel meer uitdagingen. Minder bedreigend dan de klimaatverandering, maar voor ons dorp nu en voor de nabije toekomst ook heel belangrijk. Denk aan de toekomst van ons theater, denk aan de toegang tot goede gezondheidszorg, denk aan de verkeersproblemen, denk aan de komst van 7000 gezinnen in Valkenhorst en last but not least: hoe bewaren we de schoonheid van ons dorp en zorgen we er tegelijkertijd voor dat zonnepanelen en andere schone energieprojecten de ruimte krijgen. Allemaal onderwerpen die door De Vrienden kritisch gevolgd worden. Waar we als vereniging lawaai maken wanneer dat nodig is. Lawaai dat gelukkig door de gemeente ook se-

rius genomen wordt. Omdat we naast kritisch ook opbouwend zijn. Omdat iedereen weet dat we ons inzetten voor het algemeen belang, voor het belang van alle inwoners van Wassenaar.

Namens De Vrienden van Wassenaar
Jacob Jan Bakker, voorzitter

INWONERSPARTICIPATIE

Onze gemeente wordt bestuurd door de Raad en het college van B&W. Zo is het al sinds de grondwetswijziging van 1848. De laatste jaren wordt in veel gemeenten gezocht naar mogelijkheden om ook "gewone burgers" invloed te geven (een stem te geven?) in het bestuur. Dus niet alleen elke vier jaar bij de verkiezingen, maar gewoon, bij het oplossen van alledaagse problemen. Burgerparticipatie. Het rijk heeft daarvoor wat richtlijnen ontwikkeld en de gemeente Wassenaar is één van de gemeenten die de handschoen oppakt. Hij heeft daarvoor een Verordening geschreven waarin de spelregels en de grenzen van inwonersparticipatie zijn bepaald. Een mooi initiatief dat ongetwijfeld ook het gevolg is van het feit dat Wassenaar veel mondige inwoners heeft. De Vrienden hebben op het concept een zienswijze ingediend.

Een zienswijze die vooral positief is, maar waarin ook veel vragen worden gesteld, omdat de Verordening nog veel onduidelijk laat. Wat de gemeente niet wil is duidelijk: geen bemoeienis van burgers met de financiën (waarom eigenlijk niet?) en ook geen bemoeienis met de interne organisatie. Inwoners mogen wel meepraten over ruimtelijke ordening, beheer van de openbare ruimte en dergelijke. Inwonersinitiatieven op deze terreinen kunnen zelfs aanspraak maken op financiële ondersteuning. Hoe het in de praktijk zal gaan is nog niet duidelijk, maar het is duidelijk een initiatief dat steun verdient.

Wilt u de zienswijze van De Vrienden lezen, raadpleeg dan de '[Publicaties](#)' op onze website.

POLITIEKE PARTIJEN AAN ZET

De Vrienden stuurden alle politieke partijen een brief met

suggesties voor hun verkiezingsprogramma. U kunt de brief lezen onder "[Publicaties](#)" op de website van De Vrienden.

WARENAR

In de vorige nieuwsbrief werd uitgekeken naar de raadsagenda van 13 juli jl. Nu de gemeentelijke raderen weer gaan draaien in het raadhuis is het goed om even terug te gaan naar deze datum. Op 13 juli heeft het college namelijk informatiebrief 71 gepubliceerd om de raad en ook de inwoners te informeren over de verder ontwikkelingen rond de Warenar. Hierin is bekend gemaakt dat gemeente, SBW (Stichting Beheer Warenar) en de parochie een intentieovereenkomst hebben opgesteld. In deze intentieovereenkomst staan de verdere stappen vermeld die moeten leiden tot een dorps huis en theater met een functie-invulling zonder gemeentelijk toezicht en zonder gemeentelijke verantwoordelijkheid. Op 21 juli is de overeenkomst door de 3 partijen ondertekend. (zie DWK week 30) Hier was ook de beoogde projectontwikkelaar (genaamd "KeerWeer) van de woningen bij aanwezig.

Opvallend in de intentieovereenkomst is het tijds pad om eind van dit jaar het pand al over te dragen aan de projectontwikkelaar en SBW. De parterre en het theater komen in eigendom van SBW. De projectontwikkelaar zal in de bovenste twee etages minimaal 15 koopwoningen gaan realiseren. De parochie blijft eigenaar van de grond onder en rondom de Warenar en zal geen actieve rol in de exploitatie van de

"nieuwe" Warenar gaan vervullen. Met de het samengaan van de 3 katholieke kerken in Wassenaar zoekt de parochie wel een nieuw onderkomen bij de St. Willibrorduskerk om te gebruiken als parochiehuis door deze drie kernen. Deze opdracht is als zodanig in de overeenkomst opgenomen.

Het wachten is nu op de aanvraag van de bouwvergunning waarin duidelijk wordt voor welke doelgroep de koopwoningen zijn bedoeld. Komen er starters in, waar in ons dorp behoefte aan is, of worden de woningen daar te duur voor. De financiële balans vinden tussen een duurzame exploitatie en de gekozen doelgroep voor de koopwoningen, bepaalt hoe de Warenar gaat draaien in de toekomst. KeerWeer, SBW en de parochie verkeren nu in deze onderzoeksfase. En dit zal leiden tot de aanvraag van een bouwvergunning door de ontwikkelaar. De gemeente zal deze beoordelen aan de hand van het bestemmingsplan en de resultaten van de participatieronde. Beide beoordelingen zullen De Vrienden van Wassenaar nauw volgen.

De informatiebrief en de intentieovereenkomst zijn te vinden op de website van de gemeente via de volgende links: <https://www.wassenaar.nl/flysystem/media/071-informatie-brief-verkoop-de-warenar-kerkstraat-75.pdf> en <https://www.wassenaar.nl/flysystem/media/071-informatie-brief-bijlage-1-intentieovereenkomst-warenar.pdf>

BRONOVO: RECENTE ONTWIKKELINGEN

Sinds 28 maart 2019, toen de Vrienden een druk bezochte bijeenkomst in de Warenar organiseerden, waarop de toenmalige CEO van HMC aankondigde dat Bronovo in 2024 zou sluiten, is er door een aantal partijen actie ondernomen om Bronovo open te houden en eventueel in aangepaste vorm de activiteiten te continueren.

De Wijkvereniging Benoordenhout heeft in februari 2021 een zorgvisie gepubliceerd die inhoudt dat Bronovo de basis-medische problemen blijft opvangen en daarmee HMC Westeinde ontlast en de gelegenheid geeft om top medische zorg te blijven leveren. De Stichting Houd Bronovo Open staat in nauw contact met de heer Chris Oomen die in maart een bod van € 30 miljoen heeft uitgebracht, dat vooralsnog door het HMC niet is geaccepteerd.

In een uitgebreide brief aan de Haagse wethouder van volksgezondheid, mevrouw Kavita Parbhudayal, heeft de Wijkvereniging Benoordenhout eind april een reactie gevraagd m.b.t. 9 punten die in de brief worden uitgewerkt. De auteur, een deskundige op het gebied van de organisatie van de gezondheidszorg, heeft met een doorwrocht betoog, gebaseerd op feiten, aangetoond dat Bronovo open moet blijven. Deze brief is op 18 mei jl. besproken met de wethouder. Afsproken is om als eerst stap een gezamenlijke visie te ontwikkelen op de omvang van het verzorgingsgebied en op de actuele en toekomstige behoeften aan specialistische gezondheidszorg in dat gebied.

Op verzoek van de Wijkvereniging Benoordenhout hebben de Vrienden in april jl. een brief geschreven aan het gemeentebestuur van Wassenaar waarin, na een kort overzicht van de ontwikkelingen tot dusver, gevraagd wordt om zich actief in te zetten voor het behoud van Bronovo ten behoeve van de toegankelijkheid van passende gezondheidszorg voor de inwoners van Wassenaar. Begin juli jl. heeft het gemeentebestuur gereageerd met een brief waarin verslag wordt gedaan van het bestuurlijk contact met de burgemeester en wethouder volksgezondheid van Den Haag. Gemeld wordt ook dat er een bestuurlijk overleg in de regio tot stand is gekomen. De wethouder volksgezondheid van Wassenaar, mevrouw Zweerts de Jong, heeft overleg gevoerd met de Wassenaaarse huisartsen, waarin door haar de wens is uitgesproken om Bronovo open te houden en het gezondheidscentrum in stand te houden.

Wilt u de brief van De Vrienden aan het college en de reactie hierop nog eens nalezen, raadpleeg dan het '[dossier Bronovo](#)' op onze website.

De Stichting Houd Bronovo Open organiseert op woensdagavond 29 september as. een informatiebijeenkomst in de Warenar.. In ieder geval worden de burgemeester, de wethouder volksgezondheid, het Dagelijks Bestuur van de Vrienden en de voorzitters van de buurtverenigingen uitgenodigd. Indien de Corona-maatregelen het mogelijk maken zullen ook belangstellende inwoners van Wassenaar welkom zijn.

VERKEER IN WASSENAAR; NOG EEN LANGE WEG TE GAAN?!

In meerdere voorgaande publicaties (Nieuwsbrieven en Nieuwsflitsen) berichtten De Vrienden over de voortgang van het Verkeersonderzoek in onze gemeente. Dit onderzoek, uitgevoerd door het consultancybureau Royal Haskoning (RHK), onder leiding van een door de gemeente opgezet Verkeersteam, moet leiden tot een nieuw Verkeersplan voor Wassenaar. Een traject van werkgroep-sessies werd aangevangen, waarin naast De Vrienden, mede participeerden vertegenwoordigers van Keer Verkeer, de Ondernemers, de Fietzersbond en anderen.

In onze Nieuwsbrief nr. 2 van juni 2021, hebben we uit de doeken gedaan hoe dit traject werd doorlopen en welke tussentijdse conclusies en constatering ter tafel kwamen.

Op 5 juli jl. kwam de langverwachte eindrapportage naar buiten. In een zgn. terugkoppeling-sessie werd door het Verkeersteam in theater de Warenar, uiteengezet welke kansen en denkrichtingen nu uit het onderzoek resulteerden. De Vrienden waren -samen met de andere participerende teamleden- als panellid aanwezig en mochten ook hun mening omtrent deze uitkomsten ten beste geven.

De rode draad van het onderzoeksresultaat laat zich als volgt weergeven:

-- Ja, er is veel sluipverkeer in Wassenaar (plm. 20%), maar de grote verkeerstoename is toe te schrijven aan toenemend autogebruik door de Wassenaarders zelf.

-- Om de veiligheid en leefbaarheid te borgen en te verbeteren, zijn meerdere verkeersmaatregelen te overwegen. Vele opties zijn tegen het licht gehouden en RHK besloot de navolgende denkrichtingen concreet te adviseren, nl.

(*) méér 30 km-wegen (maar niet de doorgaande wegen);

(*) aanpassingen bij het Rozenplein en de Maaldrift;

(*) betere verkeerdoorstroming op het kruispunt Lange Kerkdam;

(*) overwegen om de Jagerslaan in te richten als een zgn. fietsstraat;

(*) de Backershagelaan - Zuid als éénrichtingsverkeersweg bestemmen;

(*) meer nadruk op fietsgebruik.

-- De Rijnlandroute (RLR) gaat in 2023 een essentiële rol vervullen in de verkeersafwikkeling. RHK gaat er vanuit dat veel doorgaand verkeer straks het dorp Wassenaar zal mijden en de RLR gaat nemen.

Maar een overwegende factor bij het beoordelen van deze onderzoeksresultaten, is het feit dat vanwege de Corona-periode geen recente verkeersstellingen de basis vormen voor deze analyses. RHK heeft zich gebaseerd op zgn. Floating Car Data (FCD) en verkeersmodel-algoritmen. M.a.w. een theoretische aanpak. Tijdens de bijeenkomst op 5 juli jl. kwamen derhalve vele vragen en commentaren naar boven, waaruit twijfel sprak over de validiteit van de voorstellen.

De Vrienden hebben daarom op deze avond gepleit voor een spoedige verkeersstelling - op basis van kentekenregistratie - zodra de verkeersdrukte weer de "oude niveaus" benadert. Daarnaast werd de positionering van een doseerinstallatie op de Katwijkseweg weer benadrukt. Allemaal acties die op korte termijn geïnitieerd kunnen worden, om meer realiteitswaarde aan de oplossingsrichtingen te geven. De gemeente deelde echter mee eerst nader vervolgonderzoek te willen plegen en nu geen onmiddellijke acties te willen ondernemen.

Inmiddels is op 6 september jl. in een vergadering van de Commissie Fysieke Leefomgeving door het college een raadsvoorstel ter tafel gebracht. Een voorstel waarin goedkeuring wordt gevraagd om de gepresenteerde kansen als uitgangspunt te nemen voor het vervolgtraject. Dit vervolgtraject moet leiden tot concrete voorstellen (een Realisatieplan) in november, aldus de wethouder. Diverse raadsleden stelden kritische vragen.

Een en ander leidde er toe dat de bespreking van het voorstel - in de Raadsvergadering op 21 september as. - gepaard zal gaan met vermoedelijk twee amendementen

Er is dus nog een (lange?) weg te gaan. Wij wensen onze wethouder kracht en wijsheid op deze weg naar ons nieuwe Verkeersplan.

VALKENHORST

Vlak voor het reces heeft de gemeenteraad nog een paar belangrijke beslissingen genomen met betrekking tot de woningbouwplannen van Katwijk ten noorden van ons dorp. Ten eerste stond nog een besluit uit over de extra 600 woningen die Katwijk in Valkenhorst wil bouwen bovenop de reeds geplande 5000. Onder voorwaarden heeft de Raad hiermee ingestemd. Belangrijke voorwaarden betreffen een verbod op windmolens in het gebied Valkenhorst en Valkenburgse meer en dat eventuele woningbouw in Zijlhoek/de Woerd gecompenseerd zal moeten worden met meer groen.

Daarnaast moest de Raad een uitspraak doen over een zienswijze van het College op het voorliggende ontwerp bestemmingsplan Valkenhorst dat Katwijk vrij had gegeven voor inspraak. De inhoud en toonzetting van de zienswijze getuigen van teleurstelling en boosheid aan Wassenaarse kant over de handelswijze van Katwijk. Die boosheid is begrijpelijk want Katwijk lapt eerder gemaakte bestuurlijke afspraken aan zijn laars. Zo was overeengekomen dat aan de gemeentegrens lage, open villabebouwing zou plaatsvinden, terwijl in het bestemmingplan 30 meter hoge appartementen op de gemeentegrens niet worden uitgesloten. College en Raad waren het eens over de laikbaarheid van deze Katwijkse plannen en vandaar een stevige zienswijze waarbij onze wethouder Wassenaar aangaf niet te aarzelen juridische procedures te starten mochten de eisen van Wassenaar niet worden ingewilligd.

Het is goed te constateren dat College en Raad eindelijk eens wat assertiever optreden in dit belangrijke dossier, alhoewel het verontrustend is dat blijkbare verhoudingen met Katwijk zo verzuurd zijn dat de terechte bezwaren van Wassenaar niet in overleg kunnen worden besproken en opgelost en dat onze gemeente middels een zienswijze Katwijk de wacht aanzegt. Hoe heeft het kunnen gebeuren dat ons bestuur zich heeft laten overrompelen door de inhoud van dit ontwerp bestemmingsplan? Er zijn toch ongetwijfeld verschillende pre-ontwerpversies geweest die bekend waren bij ons bestuur en waarop had kunnen worden bijgestuurd?

Door deze handelswijze van Katwijk staat Wassenaar (weer) op achterstand. Nu gaat alle energie erin zitten om de eerder gemaakt bestuurlijke afspraken te revitaliseren en als dat gebeurt, zullen College en Raad dit ongetwijfeld vieren als overwinning, terwijl daar absoluut geen reden voor is, want deze strijd had nooit gevoerd moeten worden. Het leidt de aandacht af van waar het om zou hebben moeten gaan. Om een voorbeeld te noemen: de uitbreiding van de groene zone vanwege de extra 600 woningen. Daar had de Raad zelfs in maart een motie over aangenomen (meer woningen impliceert meer groenen ruimte). Die eis durfden College en raad richting Katwijk überhaupt niet meer te stellen en dus werd de

eigen motie genegeerd; in bestuurlijke zin een behoorlijk kwestieuze ontwikkeling.

Een goede ontwikkeling is dat ons bestuur er inmiddels van doordrongen is dat het niet enkel gaat om de woningbouw in Valkenhorst, maar dat de ontwikkelingsplannen in het gehele gebied ten noorden van ons dorp, dus ook Zijlhoek/de Woerd en Valkenburgse meer, belangrijk zijn voor de leefbaarheid in ons dorp. Toen de Vrienden begin dit jaar hierop wezen en de Raad opriepen om plannen te maken voor de gevolgen van dit nieuw dorp van circa 25000 inwoners, werd er meewarig gereageerd. Gelukkig wordt inmiddels wel ingezien dat dit bredere perspectief noodzakelijk is. Wassenaar verlangt nu dat extra bebouwing (bovenop de 5600 woningen) tot meer groen zal moeten leiden en dat scherp moet worden gelet op de gevolgen voor de N441. De Vrienden hadden echter graag gezien dat de gevolgen voor infrastructuur en groene ruimte in samenhang zouden worden gezien met de mogelijkheden en kansen die al die nieuwe burens voor ons dorp betekenen. Dus ja de N441 moet worden afgewaardeerd en ja de groene ruimte moet breder, maar ook hoe leiden we de verkeersstromen op een verantwoorde wijze naar ons dorp en naar de recreatieve voorzieningen, hoe voorkomen we dat de groene ruimte een 'uitlaatgebied' van Valkenhorst wordt waar drones de hele dag overheen vliegen en geen sprake meer zal zijn van 'echte' natuur, wat betekent Valkenhorst straks voor het voorzieningenniveau van ons dorp en welke aanpassingen zijn gewenst?

Bent u geïnteresseerd in hoe De Vrienden aankijken tegen de ontwikkelingen in en rond Valkenhorst, raadpleeg dan eens het '[dossier Valkenhorst](#)' op onze website. Daarin treft u ook aan de brieven die De Vrienden in juni en juli naar de Raad hebben gestuurd en onze zienswijze op het bestemmingsplan aangeboden aan de gemeente Katwijk.

Overigens is wel enigszins zorgelijk het ogenschijnlijk gebrek aan belangstelling van het College en de Raadsleden voor het commentaar vanuit de samenleving op o.a. de Wassenaarse zienswijze op het bestemmingsplan. Dat kan ermee te maken hebben dat de timing niet juist is (te laat; de stukken zijn al geschreven) of dat in het achterkamertje van de Raadscommissie moeizame politieke compromissen zijn uit onderhandeld. Echter frustrerend is het wel dat goedbedoelde adviezen niet altijd op hun waarde worden geschat. Als voorbeeld willen de Vrienden verwijzen naar het doorwrochte commentaar van de Stichting Valkenburg Groen op het bestemmingsplan en de zienswijze. Helaas, volledig genegeerd door College en Raad terwijl het de zienswijze zoveel krachtiger had gemaakt als men wel geluisterd had naar dit gratis advies. Mogelijk dat de binnenkort geagendeerde verordening inwonersparticipatie de mogelijkheid biedt om een bevredigender pad te bewandelen (de zienswijze van de Vrienden op deze verordening treft u aan op de website).

ZONNEPANELEN EN CULTUREEL ERFGOED

In juli jl. heeft de Gemeenteraad de herijking/aanscherping van het beleid m.b.t. het plaatsen van zonnepanelen en –collectoren vrijgegeven voor inspraak.

De Vrienden hebben op 14 juni 2020 de Gemeenteraad en vervolgens op 17 augustus 2020 de fractievoorzitters van de coalitie gevraagd om een zonnepanelenbeleid te ontwikkelen dat een goede balans biedt tussen het plaatsen van zonnepanelen en –collectoren enerzijds en de bescherming van ons culturele erfgoed anderzijds. Het Handboek Welstand & Beeldkwaliteit hanteert immers welstandscriteria die onvoldoende rekening houden met die gewenste balans.

De Vrienden zijn verheugd dat de nota “Herijking welstandscriteria zonnepanelen en –collectoren” voorgelegd heeft voor commentaar, al is de aanvankelijk beoogde termijn (1 maart 2021), gesteld in de motie van de VVD en D66 van 27 oktober 2020, ruimschoots overschreden.

Wie onze zienswijze in detail wil nalezen nodigen we uit dan

het ‘[dossier Zonnepanelen](#)’ op onze website te raadplegen.

De nieuwe nota regelt de plaatsing van zonnepanelen en –collectoren niet alleen op daken van panden, bijgebouwen, schuren en carports, maar ook in de tuin. Voor monumenten en beeldbepalende panden (GIP lijst, categorie 3 en 4) gelden in heel Wassenaar dezelfde criteria, waarbij de zichtbaarheid van de panelen/collectoren vanuit de openbare ruimte cruciaal is. Een ander belangrijk criterium is de ligging van huizen/panden in beschermd dorpsgezicht.

De eis van “kleur op kleur”, d.w.z. zwarte panelen op zwarte/donkergrijze daken en rode panelen op rode daken, alsmede de eis van een aaneengesloten rij aan de dakvoet voor daken in het beschermd dorpsgezicht, zal een belangrijke bijdrage leveren aan het voorkomen van ernstige visuele verstoringen.

In de periode medio mei 2020 tot augustus 2021 zijn 25 omgevingsvergunningen afgegeven voor het plaatsen van zonnepanelen. In tenminste 7 gevallen is er sprake van ernstige visuele verstoring.

NIEUWE WEBSITE VAN DE VRIENDEN

Heeft u al een keer een kijkje genomen op onze nieuwe website. U vindt er alle informatie over de dossiers waarvoor De Vrienden zich inzetten overzichtelijk op een rij; ook alle inspraaknota's voor de gemeenteraad, zienswijzen en andere standpunten van De Vrienden kunt u hier teruglezen.

Ga hiervoor naar: www.vriendenvanwassenaar.nl/

Heeft u nog tips? Laat het ons horen, samen voor een informatieve website.